

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudkyní JUDr. Petrou Venclovou, Ph.D., ve věci

žalobce: X, narozený dne X
bytem X

proti
žalované: Česká správa sociálního zabezpečení, IČO 00006963
sídlem Křížová 1292/25, 225 08 Praha

v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 10. 2025, č. j. X,

takto:

- I. Návrh žalobce na ustanovení zástupce pro řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 21. 10. 2025, č. j. X, se zamítá.
- II. Žaloba se odmítá.
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podanou ke zdejšímu soudu domáhal přezkumu v záhlaví tohoto usnesení označeného rozhodnutí, kterým byl žalobci podle § 87 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, zvýšen invalidní důchod pro invaliditu prvního stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně podle § 56 odst. 1 písm. e) ve spojení s písm. b) a § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění.
2. V podání ze dne 17. 2. 2026 žalobce požádal o ustanovení zástupce, a to s ohledem na jeho zdravotní stav a finanční situaci.
3. Podle § 35 odst. 10 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), *může předseda senátu navrhopateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.*
4. Z citovaného ustanovení vyplývá, že navrhopateli lze ustanovit zástupce tehdy, jestliže jsou současně splněny dvě podmínky: 1) jde o účastníka, u něhož jsou dány předpoklady pro osvobození od soudních poplatků; a 2) je to nezbytně třeba k ochraně jeho práv.
5. Aby mohl být účastník řízení osvobozen od soudních poplatků (tj. první podmínka), zákon vyžaduje nejen to, aby doložil nedostatek prostředků, ale zároveň nesmí jít o návrh, který zjevně nemůže být úspěšný. V takovém případě soud žádost zamítne (srov. § 36 odst. 3 s. ř. s.).
6. Za zjevně bezúspěšný návrh je podle konstantní judikatury Nejvyššího správního soudu nutno považovat takový návrh, jehož bezúspěšnost je bez jakýchkoliv pochybností jednoznačná a okamžitě zjiitelná (srov. rozsudky NSS ze dne 28. 6. 2006,

Shodu s prvopisem potvrzuje X.

sp. zn. 3 As 26/2006 [1616/2008 Sb. NSS], ze dne 19. 12. 2007, sp. zn. 7 Afs 102/2007, ze dne 10. 7. 2008, sp. zn. 1 As 54/2008).

7. V projednávané věci soud shledal, že podaná žaloba naplňuje znaky zjevně neúspěšného návrhu, neboť jde o žalobu nepřipustnou. Jak bude podrobně rozvedeno dále, žalobce před podáním žaloby nevyčerpal řádné opravné prostředky ve správním řízení, což je zákonným předpokladem přípustnosti žaloby. Za této situace je bez jakýchkoli pochybností zřejmé, že žaloba nemůže být úspěšná.
8. Z uvedených důvodů proto krajský soud návrh žalobce na ustanovení zástupce zamítl (výrok I).
9. Žalobce podal žalobu proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 21. 10. 2025, č. j. X. Ze správního spisu a následně i z vyjádření žalované však vyplývá, že se jedná o prvostupňové rozhodnutí, proti kterému žalobce nepodal řádný opravný prostředek.
10. Uvedeným rozhodnutím žalované bylo tzn. autoremedurou (tj. postupem, při kterém správní orgán sám napraví své původní rozhodnutí, pokud zjistí, že námitky účastníka řízení jsou důvodné, jinými slovy, může rozhodnutí „opravit“ sám) nově rozhodnuto o zvýšení invalidního důchodu pro invaliditu prvního stupně na invalidní důchod pro invaliditu druhého stupně. Takto vydané rozhodnutí má však znovu povahu rozhodnutí prvního stupně, proti kterému je opět možné podat námitky ve lhůtě 30 dnů. O této možnosti byl žalobce v rozhodnutí výslovně poučen.
11. Na základě výzvy krajského soudu k objasnění věci žalovaná podrobně popsala průběh správního řízení a výslovně uvedla, že žalobce proti rozhodnutí ze dne 21. 10. 2025 námitky nepodal. K výzvě soudu se následně vyjádřil i žalobce, který tuto skutečnost nijak nezpochybnil. Naopak nepřímě přiznal, že námitky skutečně nepodal, neboť požádal soud o „*možnost se zpětně odvolat na rozhodnutí ze dne 21. 10. 2025 tak, aby nemohlo být ze strany ČSSZ odmítnuto jako opožděné*“.
12. S ohledem na výše uvedené krajský soud proto uzavírá, že žalobce námitky nepodal a tím nevyčerpal řádné opravné prostředky ve správním řízení. Z tohoto důvodu je žaloba nepřipustná podle § 68 písm. a) s. ř. s.
13. Pro úplnost krajský soud doplňuje, že není oprávněn zpětně zhojit zmeškání zákonné lhůty k podání námitek ani dodatečně žadateli umožnit podat řádný opravný prostředek ve správním řízení po lhůtě. Takový postup právní úprava neumožňuje.
14. Soud proto žalobu podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s. odmítl (výrok II).
15. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud v souladu s § 60 odst. 3 s. ř. s., podle kterého žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, bylo-li řízení zastaveno nebo žaloba odmítnuta (výrok III).
16. Nad rámec odůvodnění krajský soud žalobce poučuje o tom, že může o invalidní důchod požádat znovu. Podle ustálené judikatury je totiž řízení o dávkách důchodového pojištění specifické tím, že pravomocná správní rozhodnutí netvoří překážku věci rozhodnuté v tom smyslu, že by nebylo možné později o týchž skutečnostech rozhodnout znovu a případně i jinak (srov. např. rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2020, č. j. 8 Ads 90/2020-44, či rozsudek ze dne 12. 7. 2006, č. j. 6 Ads 58/2005-44). Pokud žalobci jeho zdravotní stav brání v tom, aby žádost o invalidní důchod sepsal osobně, může se obrátit na pracovníka příslušné okresní

správy sociálního zabezpečení, který je povinen mu s jejím vyhotovením poskytnout potřebnou součinnost. V případě, že by zdravotní stav žalobci skutečně neumožňoval žádost podat osobně, může být při podání žádosti zastoupen zmocněncem na základě plné moci, anebo může žádost podat rodinný příslušník, předloží-li souhlas žalobce a potvrzení ošetřujícího lékaře o tom, že vážný zdravotní stav znemožňuje osobní uplatnění žádosti.

Poučení:

Proti výroku I. není kasační stížnost přípustná [§ 104 odst. 3 písm. e) s. ř. s.].

Proti výrokům II. a III. tohoto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Pardubice 26. února 2026

JUDr. Petra Venclová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně